

POSTANOWIENIE

Dnia 12 stycznia 2004 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Józef Iwulski

w sprawie z powództwa M.O.

przeciwko 1) Powiatowi [...] w [...], 2) Zespołowi Szkół Ogólnokształcących w [...]

o przywrócenie do pracy i wynagrodzenie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 12 stycznia 2004 r.,

kasacji stron pozwanych od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w [...]

z dnia 7 marca 2003 r.,

1. odrzuca kasację pozwanego Powiatu [...] w [...],

2. odmawia przyjęcia do rozpoznania kasacji pozwanego

Zespołu Szkół Ogólnokształcących w [...].

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 5 grudnia 2002 r., Sąd Rejonowy-Sąd Pracy w [...] przywrócił powoda M.O. do pracy w Zespole Szkół Ogólnokształcących w [...] na poprzednich warunkach pracy i płacy (pkt I), zasądził od pozwanego Powiatu [...] na rzecz powoda kwotę 2.278,48 zł tytułem "wynagrodzenia za pracę" pod warunkiem podjęcia pracy (pkt II) oraz zasądził od pozwanego Powiatu [...] na rzecz powoda kwotę 120 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego (pkt III).

Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w [...] wyrokiem z dnia 7 marca 2003 r., zmienił pkt II wyroku Sądu pierwszej instancji w ten sposób, że

zasądzoną w nim kwotę zasądził od Zespołu Szkół Ogólnokształcących w [...] (pkt I), w pozostałym zakresie oddalił apelacje obydwu stron pozwanych (pkt II) oraz zniósł koszty postępowania apelacyjnego (pkt III).

Wyrok ten kasacją zaskarżyły obydwie strony pozwane. Pozwany Powiat [...] zaskarżył wyrok Sądu Okręgowego "co do pkt II" i wniósł o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, ewentualnie o zmianę "zaskarżonego pkt II" i oddalenie powództwa wobec tej strony pozwanej. Pozwany Zespół Szkół Ogólnokształcących zaskarżył wyrok Sądu Okręgowego w całości i jako okoliczności uzasadniające rozpoznanie kasacji wskazał występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego oraz potrzebę wykładni art. 30 § 1 pkt 2 k.p. w związku z art. 91c ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (jednolity tekst: Dz.U. z 1997 r. Nr 56, poz. 357 ze zm.; obecnie jednolity tekst: Dz.U. z 2003 r. Nr 118, poz. 1112 ze zm.) oraz art. 36a ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (jednolity tekst: Dz.U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 ze zm.). Pozwany uważa, że dyrektor szkoły nie może zastosować art. 30 § 1 pkt 2 k.p., gdyż rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielem mianowanym "wystarczająco" reguluje Karta Nauczyciela. Powstaje więc problem prawny, co się dzieje z nierozwiązanym formalnie stosunkiem pracy nauczyciela mianowanego, któremu powierzono stanowisko dyrektora w innej szkole. Pozwany uważa, że w takim przypadku stosunek pracy nauczyciela mianowanego rozwiązuje się na mocy konkludentnego porozumienia stron, stosownie do art. 23 ust. 4 pkt 1 Karty Nauczyciela.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd drugiej instancji formalnie zawarł w swoim wyroku rozstrzygnięcie o oddaleniu apelacji pozwanego Powiatu [...] w "pozostałym zakresie" (pkt II wyroku). Porównanie jednak wyroków Sądów obu instancji prowadzi do wniosku, że orzeczenie to nie zawiera merytorycznej treści. Sąd pierwszej instancji zasądził bowiem od tego pozwanego kwotę 2.278,48 zł, ale rozstrzygnięcie to zostało zmienione przez zasądzenie tej kwoty od drugiego z pozwanych. Sąd drugiej instancji powinien więc oddalić powództwo w tym zakresie w stosunku do Powiatu [...]. Sąd Okręgowy w istocie w całości uwzględnił apelację Powiatu [...], gdyż skutek jego rozstrzygnięcia od tego pozwanego nie zasądzono żadnego

świadczenia. Rozpoznanie apelacji polega na rozstrzygnięciu o jej wnioskach w granicach przedmiotowych i podmiotowych powództwa, a nie o poszczególnych zarzutach apelacji. Jeżeli w uwzględnieniu niektórych zarzutów apelacji dochodzi do sytuacji, w której w stosunku do określonego pozwanego nie zasądzone żadnego świadczenia, to taka apelacja jest uwzględniana w całości i nie należy jej oddalać w zakresie zarzutów uznanych za bezzasadne (por. postanowienie z dnia 5 września 1997 r., III CKN 174/97, OSP 1998 nr 6, poz. 110). W wyniku rozstrzygnięcia Sądu drugiej instancji od pozwanego Powiatu [...] nie zasądzone żadnego świadczenia (choć też nie oddalono powództwa). Kasacja tego pozwanego dotyczy więc nieistniejącego rozstrzygnięcia i z tego względu jest niedopuszczalna. Co najwyżej oddaleniu apelacji tego pozwanego w pozostałej części można przypisać (niewypowiedziane) jej oddalenie w przedmiocie kosztów postępowania w pierwszej instancji. Od tego pozwanego zasądzone bowiem kwotę 120 zł i w tej części wyrok Sądu pierwszej instancji nie został zmieniony. Jednakże w zakresie dotyczącym wyłącznie kosztów postępowania kasacja jest niedopuszczalna (por. postanowienie z dnia 6 grudnia 1996 r., II UZ 12/96, OSNAPiUS 1997 nr 15, poz. 279; postanowienie z dnia 20 grudnia 1996 r., I CZ 30/96, OSNC 1997 nr 3, poz. 34). Z tych względów kasacja pozwanego Powiatu [...] podlegała odrzuceniu na podstawie art. 393⁷ § 2 k.p.c.

Przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie kasacji ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne lub potrzebę wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości (art. 393 § 1 pkt 1 i 2 w związku z art. 393³ § 1 pkt 3 k.p.c.), polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, wyjaśnieniu dlaczego jest ono istotne, albo na określeniu, które przepisy wymagają wykładni Sądu Najwyższego, ze wskazaniem, na czym polegają związane z tym poważne wątpliwości lub z przedstawieniem rozbieżności występujących w orzecznictwie sądów (postanowienie z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11; postanowienie z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002 nr 12, poz. 151). Pozwany Zespół Szkół Ogólnokształcących wskazał na potrzebę wykładni art. 30 § 1 pkt 2 k.p. w związku z art. 91c ust. 1 Karty Nauczyciela oraz art. 36a ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie

oświaty. Tymczasem rozstrzygnięcie Sądu drugiej instancji nie jest oparte na zastosowaniu żadnego z tych przepisów. Przepis art. 36a ustawy o systemie oświaty określa kto, w jaki sposób i na jakiej podstawie powierza stanowisko dyrektora szkoły. Przepis ten w ogóle nie dotyczy rozwiązania stosunku pracy z nauczycielem, któremu jest powierzane stanowisko dyrektora w innej szkole. Sąd drugiej instancji analizował stan faktyczny sprawy w płaszczyźnie możliwości uznania, że doszło do rozwiązania z powodem stosunku pracy (np. za porozumieniem stron). Rzeczywiście powinien tę analizę przeprowadzić w odniesieniu do art. 23 ust. 4 pkt 1 Karty Nauczyciela i w istocie tak postąpił, uznając zarzut apelacji naruszenia tego przepisu za bezzasadny. Sąd odwołał się do art. 30 k.p. w ogólności (a nie tylko do art. 30 § 1 pkt 2 k.p.) i dla wskazania, że rozwiązanie stosunku pracy zależy od woli stron, a konkretnie od złożenia w tym zakresie stosownego oświadczenia woli przez dyrektora szkoły, a nie przez inny podmiot (nie chodziło przy tym o ewentualne rozwiązanie stosunku pracy przy powierzeniu powodowi stanowiska dyrektora bursy). Rozstrzygnięcie Sądu drugiej instancji opiera się jednak przede wszystkim na ustaleniu faktycznym, że przy powierzeniu powodowi stanowiska dyrektora bursy (innej szkoły) nie doszło do złożenia żadnych (także w sposób dorozumiany) oświadczeń woli w przedmiocie rozwiązania dotychczasowego stosunku pracy łączącego powoda z pozwanym zespołem szkół, a więc, że ten stosunek pracy "trwał nadal". Takie ustalenie faktyczne jest wiążące (art. 393¹¹ § 2 k.p.c.), a także oznacza, że w sprawie nie występuje wskazane zagadnienie prawne (potrzeba wykładni wskazanych przepisów).

Sąd Najwyższy ocenił, że w sprawie nie zachodzą okoliczności wymienione w art. 393 § 1 k.p.c., zwłaszcza wskazane przez skarżący zespół szkół. Po rozważeniu przesłanek określonych w art. 393 § 2 k.p.c, Sąd Najwyższy uznał za uzasadnioną odmowę przyjęcia kasacji tego pozwanego do rozpoznania, o czym orzekł na podstawie tych przepisów w związku z art. 393⁷ § 1 k.p.c.